

Dušan Radović

Beograde,
dobro jutro

2

■ Laguna ■

Napomena

...To je, ponovo, manji i bolji deo onoga što je Radović, u vremenu od aprila 1977. do maja 1978, svakog jutra govorio. Od sedam jutarnjih replika, autor je za knjigu izabrao svaku osmu. Pokušao je da zaboravi ono što je mlako i tanko, a morao je preskakati i sve drugo što je bilo dobro samo za jedno jutro i samo za uži krug svedoka i slušalaca.

I geografski i vremenski knjiga bi trebalo da stigne dalje od talasa Prvog programa Studija B, pa je autor i o tome morao voditi računa.

Ovo je druga knjiga. Kada je počeo pozdravljati Beograd i Beograđane u julu 1975. godine, autor nije mogao znati dokle će stići. Kao i sve drugo, i ovaj posao treba raditi samo dok ima smisla i završiti ga na vreme. Ograničene su naše mogućnosti da mislimo i govorimo prvi put, da naša zapažanja budu nova i mlada. Sve drugo su samo odjeci već izgovorenih misli i slika.

Petak, 1. april 1977.

Proleće osvaja Beograd.

Mi vam savetujemo krajnju uzdržljivost.

Ne trošite ili trošite sasvim malo – i para, i snage, i života.

Čuvajte se za kraj.

Danas će se profesori iskidati od smeha.

Niko ne ume biti duhovit kao đak koji ne zna.

Ne dosađujte svojoj deci, ne pričajte im ponovo kako ste se mučili dok ste sve to stekli.

Izazvaćete sasvim suprotne efekte.

Prvo, po vama se vidi da ste se mučili.

I drugo, po tome šta ste stekli ne vidi se zašto ste se mučili.

Dragi anonimni druže, nema ništa od vašeg zaposlenja. Onaj na čije ste mesto računali trči po Košutnjaku kao Dane Korica.

Dok se ne zabrani rekreacija, nećemo rešiti pitanje nezaposlenosti.

U školama drugog stupnja devojčice vode ljubav sa ponavljačima. Ponavljači izgledaju muževno i zrelo. Nose prsluke, džepne satove i puše na muštikle.

Danas je rođendan Miodraga Petrovića Čkalje.

Neka su blagosloveni ono dvoje Kruševljana kojima je tako nešto palo na pamet.

Danas je sedmi rođendan STUDIJA B.

Tim povodom, prvih pet slušalaca koji se jave na telefon 95 dobiće tačno vreme.

Subota, 2. april

Kiša pada na beogradski vikend.

Još jedan kiseli dan našeg života.

Da ga nismo dobili džabe, mogli bismo praviti pitanje.

Ovako, ćutimo i mislimo na nešto drugo.

Žene i majke nadaju se da će im bar danas neko prosuti
đubre. Muževi hoće pod uslovom da se ne vraćaju.

Hoće i deca ako usput mogu za velike pare da kupe
nešto malo i da kusur zadrže.

Žene ništa nisu postigle.

Nekada su bile neravnopravne sa pravim muškarcima.

A sad su ravnopravne sa nikakvim.

Sutra je godišnja skupština Udruženja književnika
Srbije.

Sve što traže loši pisci jeste – da ne dele sudbinu
svojih knjiga.

Juče su se najzad sreli jedan otac i jedna ćerka i ovako se dogovorili: ako ćerka prestane da puši, otac će joj kupiti automobil.

A ako prestane i da pije, kupiće joj i vozačku dozvolu.

Mi mnogo volimo da imamo, ali ne umemo da živimo od onoga što imamo.

Ništa što imamo ne može nas učiniti toliko srećnim koliko nas može učiniti nesrećnim ono što nemamo.

Ako niste sigurni u sebe, ćutite dok vas ne pitaju.

A kad vas pitaju, recite da se slažete.

Ne znamo sigurniji način da uspete u životu.

Upoređivali smo zdravstvenu legitimaciju i pasoš jedne drugarice.

Neverovatno kako se datumi poklapaju.

Ako je danas dobila bolovanje, sutradan je već bila na granici.

I tako bezbroj puta.

Nema malo takvih bolesnica, koje bi umrle da ne odu do Trsta, Rima ili Soluna.

Evo još jedne društvene nepravde: oni koji se vole *nemaju* gde da se vole, a oni koji se ne vole *imaju* gde da se ne vole.

Ponedjeljak, 4. april

Majke koje vole svoju decu idu često na bolovanje.

A one druge, ravnodušne, skapavaju na poslu u preduzeću.

Do pre dve-tri godine papagaji su bili u velikoj modi, mislili smo da nam oni mogu ispuniti život.

Međutim, ta moda je brzo prošla.

Mnogi su ponovo prešli na decu.

Ulica Vojislava Ilića zaista deluje prilično zaostalo i primitivno.

Prizemne kuće, u svakom dvorištu poneka voćka. Čuju se čak i ptice. Kao na slikama naivnih slikara.

U ovom ambijentu mogao bi se snimiti izuzetan film o tome kako se živelo pre rata u ovoj istoj ulici.

Sve je teže živeti pošteno.

Sve je poskupelo osim kazni za nepoštenje.

One su ostale na nivou od pre dvadeset godina.

Utorak, 5. april

Kao da se malo razvedrilo nad Beogradom.

Pa ako i danas nešto poskupi, ako još nečemu podignu cenu, nema veze.

Mi smo rešili da živimo po svaku cenu.

Nije lako.

Otvorili radnje, otvorili kafane, otvorili robne kuće, otvorili šaltere – sve je zinulo na grešnog radenika, koji samo jednom u mesecu prima novac, a trideset dana ga daje.

Samo za malo para treba mnogo da se radi.

Kad u trgovini probate odelo ili haljinu, odvedu vas u kabinu. A kad probate cipele, to morate raditi na licu mesta, pred očima svih.

Pa vas prodavačica može zapitati:

zašto kupujete cipele kad su vam čarape potrebnije?

Da li domaći film kvari decu?

Kvari, ali samo onu koja se bave filmom.

Žali nam se jedan slušalac: čim počne da misli – zaspi.

Nemamo objašnjenja za ovu pojavu.

Mi ga samo molimo da ne misli dok radi.

Nema više krađa automobila.

Izgleda da je već svako ukrao po jedan.

Petak, 8. april

Danas je petak, dan kad baksuzi stradaju.

Ko je baksuz, može mu se dogoditi da se razboli dok je na bolovanju.

Danas bi bilo dobro otputovati negde o tuđem trošku i bez razloga.

Počela je tradicionalna školska kampanja.

Deci je najzad krenulo iz dupeta u glavu.

Molimo profesore da ne budu čistunci i ne prave pitanje od toga – odakle im takva pamet i toliko znanje.

Kad se sretnu muškarac koji ne zna šta hoće i žena koja zna šta hoće, takav susret mora se završiti brakom.

Pita nas jedan slušalac – može li ružnoća biti razlog za psihičke patnje?

Trebalo bi da može.

Međutim, pokušajte danas nekog da ubedite da je ružan, pa ćete videti šta će vas snaći.

Oženiće vam se ili ćerkom ili ženom.

Poznajemo mnoge kojima nije do života i koji pristaju da umru od svega i svačega, samo ne od gladi.

Grozno je to – nemati apetit na život, a imati apetit na hranu.

Košutnjak je pun manijaka.

Jedni trče za ženama, a drugi bez razloga.

Divan dan.

Ne zna se ko je na lepšem položaju – da li vi, da li Beograd.

Ponedjeljak, 11. april

Na današnji dan, pre 29 godina, počela je izgradnja Novog Beograda.

S tim u vezi, želimo da vam ispričamo istinitu anegdotu, koja slikovito govori o tome čega smo se sve morali odricati da bismo mogli obnavljati i graditi.

Dakle, pre 29 godina, diraju jednog beogradskog mališana da nosi ogromne, verovatno mamine gaće.

A on se brani: – Moja mama nema gaće!

Da, to je bilo vreme kad gaće nisu činile ni čoveka ni ženu. Dalje, to je bilo vreme kad niko nije mogao ostati miran i ravnodušan jer su vaške u svačiji život unosile živost i nemir.

Gledamo danas ove sumorne i beznadežne švedske bračne i porodične drame i mislimo: ceo njihov problem rešilo bi jedno tuce vašiju.

U tom slučaju morali bi da se bave vaškama, a ne glupostima.

A svaka uhvaćena vaška ispunila bi im srce neizmer-
nom radošću.

Lepo li je raditi sa mršavim drugovima, a veseliti se sa
debelim!

Utorak, 12. april

Jutros je temperatura u Beogradu NULA stepeni.

Danas ćemo svi startovati od nule, pa dokle ko stigne.

Vi nikuda ne idete, nigde ne svraćate, ni za šta nemate vremena.

Izgleda da ste krenuli pravo na groblje.

Pošto je u jednoj radnoj organizaciji usvojen Pravilnik o dodeli stanova, sve što je moglo ostalo je u drugom stanju. Daju se, istina, bodovi i za školsku spremu, ali se ništa ne može naučiti za jednu noć.

Danas se sve manje kunemo u majku i sve ređe jedni drugima psujemo majku.

Nešto sa majkama nije u redu.

Srećni su oni koji ne razmišljaju o sreći, zdravi su oni koji ne misle mnogo o svom zdravlju.

Pravi ljudi imaju preča posla i ne stižu da se bave sobom.

Došla su druga vremena. Dece je sve manje, a pasa sve više.

Danas znamo ono što nikad nismo znali:

Psi su uglavnom rasni, a deca su naša, domaća i divlja. Od pasa ne treba ništa i nikoga stvarati, oni se rađaju i umiru kao psi.

A od dece treba stvarati ljude, što je skoro nemoguće. Nikad vam žena ne može roditi tako kvalitetno dete kakvog psa možete kupiti.

Od deteta nikad nećete stvoriti psa, a pas vam može postati više nego dete.

Sa psom morate u šetnju, što samo može koristiti vašem zdravlju.

Prema detetu nemate takvih obaveza.

Nailazi neko pasje vreme, u najboljem smislu te reči. Ako vam je muž spao na to da VAS pita – da li ga volite? – budite sigurni da je u velikoj krizi, da ga niko više ne voli.

Danas ima sve više lepih i skupih stvari koje deci uspešno mogu zameniti roditelje.

Deco, hoćemo li u školu?

Samo hrabro!

Setite se svojih dedova i očeva koji su jurišali na nemačke bunkere!

Sreda, 13. april

Vreme prolazi.

Sve je manje stvari na nama koje se drže, a sve više onih koje se nečim moraju pridržavati.

Sinoć je bila neka sedeljka.

Vodio se kulturni razgovor – o knjigama.

Bilo je zanimljivih zapažanja i osvrta na aktuelne knjige – *Hajduk Stanko*, *Robinson Kruso*, *Vlak u snijegu...* Nesrećni roditelji čitaju jedino ono što njihova deca ne čitaju – obaveznu školsku lektiru.

Nad našom decom biće izvršena još jedna školska reforma.

Setite se: dok nam je trpeza bila posna i prazna, oko nje je zujalo stotine muva.

Muva više nema. Ubila ih je jaka hrana.

Kao što će ubiti i nas ako još malo ne poskupi.

Veliki rodoljubi grade velike privredne objekte, a mali saniraju njihove gubitke.

Čuvajte se poltrona, poltroni su opasni.

Najpre osetite da vam je milo, a zatim vam se tako uvuku u život da ih se teže otresti nego pantljičare.

Samo kukavice vole po nekoliko žena.

Hrabri muškarci ne plaše se rizika da vole samo jednu ženu.

Žali nam se jedan slušalac – nikako da spoji dva dobra. Dok nije imao gde, teralo ga je svakog časa.

A sad, kad je dobio stan i u stanu lep i komforan engleski klozet – on nema stolicu.

Mislite na svoje ostarele majke. Obradujte ih nečim. Navešćemo vam primer jednog drugu. On je svoju majku obradovao na najlepši mogući način: nije odbio njen poklon.

Nemojte nam samo pričati o svojim mukama.

Vidimo čime se mučite – ne možete da zatvorite rajšferšlus do kraja.

Ako vam je život prazan i dosadan – usvojite svoju decu, ako baba i deda hoće da ih daju.